

รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม
**The Model of Teacher Professional Learning Community Development
for Effective Learning Management under the Secondary Education
Service Area Office Maha Sarakham**

วสิษฐ์ สมจิตศรีปัญญา,
จำเนียร พลหาญ และ อูรสา พรหมทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
**Wasit SomjitSripanya,
Chumnian Poollaharn and U-rasa Promta**
Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: wasit.som@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม และ 2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม การดำเนินการวิจัยมี 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ รวม 374 คน และระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ใน 4 ด้าน คือ วิสัยทัศน์ร่วม ความเชื่อและค่านิยม ทีมเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความเชื่อและค่านิยมมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 2) รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล มี 6 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ วิธีการพัฒนา การวัดและ

ประเมินผล เงื่อนไขการใช้รูปแบบ ผลการประเมินรูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู; ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ; การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล

Abstracts

The purposes of this research were to 1) study the current and desirable conditions of teacher professional learning community (PLC) for effective learning management under the secondary educational service area office Maha Sarakham, and 2) develop the teacher professional learning community development model for effective learning management under the secondary educational service area office Maha Sarakham. The research procedures conducted in mixed methods consisted of 2 phases. The first phase was to study the current and desirable conditions and needs assessment of teacher professional learning community for effective learning management. 374 school directors and teachers were selected using stratified random sampling in order to identify the current and desirable conditions. The second phase was to develop the model of teacher professional learning community development for effective learning management. Research instruments were the questionnaire, observation form, semi-structured interview, and evaluation form. The mean and standard deviation were employed to analyze data.

The research findings were summarized as follows: 1) the overall evaluation of current condition of teacher professional learning community for effective learning management in 4 elements which were shared vision, beliefs and values, learning teams, and participation was at high level. The desirable condition was at the highest level. The Modified Priority Needs Index of teacher professional learning community for effective learning management revealed that beliefs and values was the most need ($PNI_{\text{modified}} = 0.295$). 2) The teacher professional learning community development model for effective learning management consisted of 5 components including the principles, objectives, elements and indicators including 4 elements and 18 indicators, development method, measurement and evaluation, and conditions for the model's success. The overall evaluation of appropriateness and potentiality in applying the proposed model was all found at the highest level.

Keywords: Teacher Professional Learning Community Development Model; Professional Learning Community; Effective Learning Management

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561) ที่มุ่งหวังให้การศึกษาของประเทศไทยมีการปรับโฉมใหม่สู่การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งหนึ่งปัจจัยที่สำคัญ คือ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ให้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูสมกับเป็นวิชาชีพชั้นสูง และเพื่อให้ครูมีสมรรถนะเพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554 : 12) อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการจัดอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทั้งด้านเนื้อหาวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ด้วยการจัดประชุมปฏิบัติการและการอบรมในแต่ละปีซึ่งงบประมาณค่อนข้างมาก แต่โดยภาพรวมแล้ว พบว่า คุณภาพครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยังไม่ปรากฏผลเป็นที่พอใจ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินและการทดสอบโดยองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ ที่บ่งชี้ว่าคุณภาพผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และด้อยกว่านานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560 : 2-5) ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้น การพัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อที่จะส่งผลต่อเป้าหมายปลายทาง คือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ ระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม ค่านิยมและจิตสำนึก และความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถก้าวทันโลกได้อย่างมีภูมิคุ้มกัน

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องใช้กระบวนการที่ทันสมัยโดยการประสานภาคีแนวร่วมและใช้ “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)” เป็นฐาน เพื่อมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนให้เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูมีแนวความคิดที่ว่า ครูทำงานเป็นทีมและครูคือนักเรียนที่เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ครูเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานโดยตรงไม่เน้นให้ครูไปเข้ารับการฝึกอบรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูเน้นไปที่การเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ทักษะชีวิต และทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนต้องได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นโค้ช (Coach) ที่คอยออกแบบการเรียนรู้ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้ผู้เรียนได้บรรลุผล (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 138-139) การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเป็นฐานในการพัฒนา เป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มาร่วมกัน มีเป้าหมายสอดคล้องกัน เพื่อร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์ วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริม

กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ช่วยให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลงของครูผู้สอนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2558 : 4; DuFour, 2007 : 4-8) ซึ่งจะส่งผลให้ครูมีการเปลี่ยนพฤติกรรมและเทคนิคการสอนตลอดจนมีความรู้ในเนื้อหาเรื่องนั้นที่เพิ่มขึ้น เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สมุทร สมปอง, 2558 : 143-145 ; นิตติยา เห่งโสภา, 2564 : 116-131) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ที่มีนโยบายมุ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในการขับเคลื่อนการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกันบนฐานการทำงานในห้องเรียนจริง พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก สอนไม่ตรงตามตัวชี้วัด และกระบวนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26, 2562 : 2)

จากความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพของครูด้านการจัดการเรียนรู้อย่างกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จึงสนใจพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ให้เหมาะสมกับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลไปถึงการพัฒนาผู้เรียน และอาจขยายกว้างจากโรงเรียนสู่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 31,874 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 374 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, 42-43) จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำนวน 35 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก (1-499 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (500-1,490) โรงเรียนขนาดใหญ่ (1,500-2,499 คน) และขนาดใหญ่พิเศษ (2,500 คนขึ้นไป) โดยวิธีการจับฉลาก และกำหนดสัดส่วนร้อยละ 30

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 4 ข้อ เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทักษะชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล จำนวน 39 ข้อ เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีพฤติกรรม/การดำเนินการในปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ใน ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรม/การดำเนินการในปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ใน ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรม/การดำเนินการในปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ใน ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรม/การดำเนินการในปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ใน ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรม/การดำเนินการในปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ใน ระดับน้อยที่สุด

3. การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยสร้างแบบสอบถามตามกรอบประเด็นตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ได้จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) จากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย 5 คน อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0.425–0.887 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.943 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.257–0.891 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.936

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยขอหนังสือราชการในการเก็บข้อมูลจากคณะครูศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการ

จัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดทำเป็นลิงค์หรือคิวอาร์โค้ดผ่าน Google Form

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ 5 ระดับ (ระดับ 5 มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด จนถึง ระดับ 1 มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{Modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550 : 275-279)

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาแนวทางจากบุคคลที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARD) ด้านการจัดการเรียนรู้ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกร่างรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ครู 3 คน และศึกษานิเทศก์ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล ทั้งหมด 5 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากบุคคลที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARD) ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านการจัดการเรียนรู้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

3. การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 5 คน แล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องรายข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60–1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จากนั้นติดต่อประสานงานผู้ให้ข้อมูล เพื่อนัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์

5. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปผลการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหา แล้วจัดกลุ่มข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบยืนยันรูปแบบ และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการใช้แบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และ 2) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ระดับน้อยที่สุด

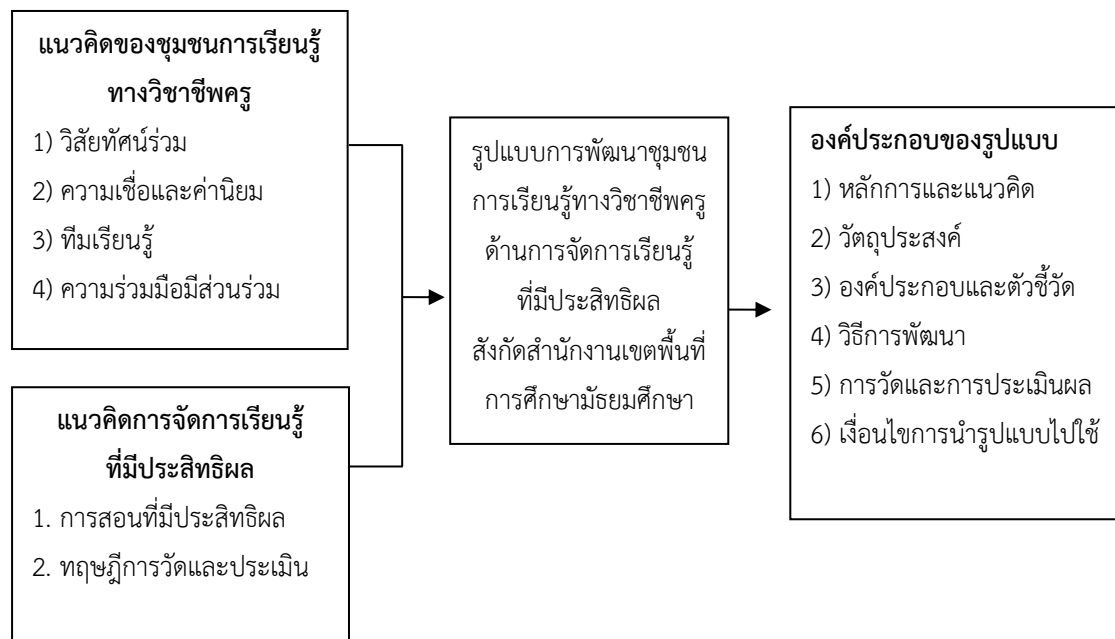
3. การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 5 คน จากนั้นวิเคราะห์ความสอดคล้องรายข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือราชการเพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม แล้วติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดหมายวัน เวลา สถานที่ในการดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ส่วนข้อมูลจากแบบบันทึกการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาดาราน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับ 1) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของวิจารณ์ พานิช (2556 : 51-56) และ Hord (1997 : 14-23) และแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนขององค์กรในการเรียนรู้ของ Thompson, Gregg & Niska (2004 : 1-15) เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของชุมชนการเรียนรู้การพัฒนาวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล 2) การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลของทิศนา ขัมมณี (2555 : 97) และศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 187) และ 3) องค์ประกอบของรูปแบบของธีระ รุญเจริญ (2550 : 54-57) สมาน อัสวภูมิ (2550 : 83-84) และพัฒนา พรหมณี และคณะ (2560 : 128-134) เพื่อเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ในครั้งนี้ ดังรูปที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม ใน 4 ด้าน 18 ตัวชี้วัด ดังตารางที่ 1

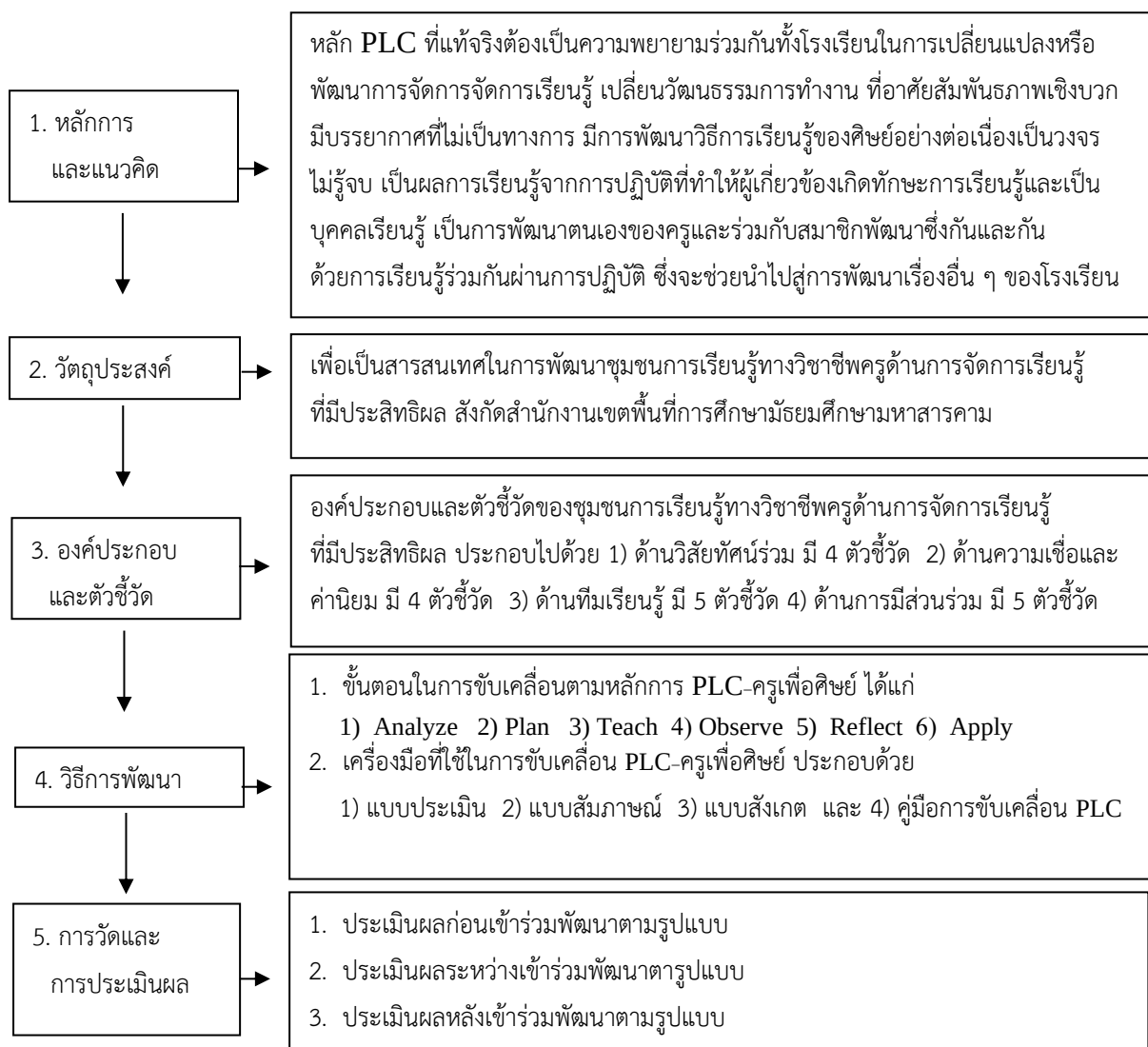
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม

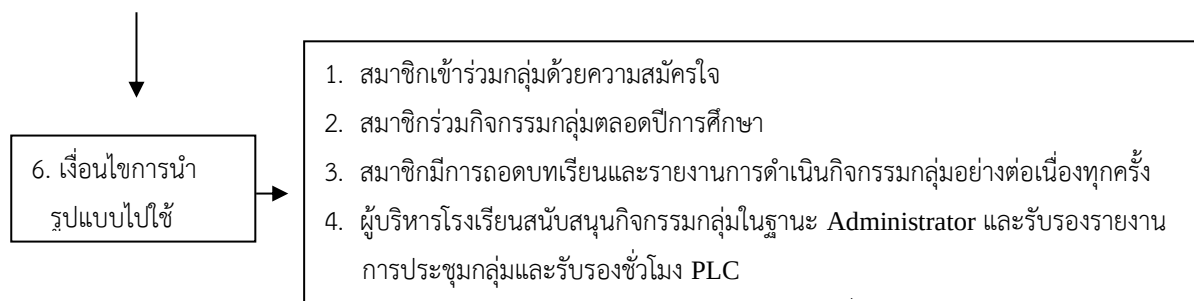
องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	3.90	0.77	มาก	4.94	0.35	มากที่สุด	0.266	2
2. ด้านความเชื่อและค่านิยม	3.83	0.79	มาก	4.96	0.34	มากที่สุด	0.295	1
3. ด้านทีมเรียนรู้	3.93	0.78	มาก	4.95	0.35	มากที่สุด	0.259	4
4. ด้านการมีส่วนร่วม	3.92	0.76	มาก	4.94	0.33	มากที่สุด	0.260	3
ค่าเฉลี่ย	3.90	0.78	มาก	4.95	0.34	มากที่สุด	0.270	-

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันของในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.78) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.95$, S.D.=0.34) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) เรียงลำดับจากความต้องการจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ด้านความเชื่อและค่านิยม ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านทีมเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม มีดังนี้

2.1 รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบและตัวชี้วัด ใน 4 ด้าน 18 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านความเชื่อและค่านิยม ด้านทีมเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วม 4) วิธีการพัฒนา ใช้ขั้นตอนในการขับเคลื่อน PLC-ครูเพื่อศิษย์ 5) การวัดและการประเมินผล และ 6) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ รายละเอียดดังรูปที่ 2

แผนภาพที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

ซึ่งรายละเอียดขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบและตัวชี้วัดรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
1) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	1.1 การมีส่วนร่วมในการสร้างกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับด้านการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียน 1.2 การกำหนดเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพผู้เรียน 1.3 ครูยอมรับกลยุทธ์ใหม่ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ 1.4 ครูต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของตนเองทั้งวิธีการคิด และการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย
2) ด้านความเชื่อและค่านิยม	2.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการสร้างความเชื่อและค่านิยม 2.2 การมีฐานความรู้ทางเทคนิคร่วมกันเกี่ยวกับด้านการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียนเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน 2.3 การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูสู่การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันของโรงเรียน และความร่วมมือในการทำงานร่วมกันของครู 2.4 ครูควรเริ่มต้นด้วยการสร้างค่านิยมบนความเชื่อที่ว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง
3) ด้านทีมเรียนรู้	3.1 มีปฏิสัมพันธ์ทางบวกแบบกัลยาณมิตร 3.2 มีการปฏิบัติร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

	3.3 แบ่งบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน ได้แก่ Model Teacher, Buddy Teacher, Mentor, Administrator, Expert 3.4 สมาชิกร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน 3.5 สมาชิกพึงพาอาศัยและช่วยเหลือกันในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
4) ด้านการมีส่วนร่วม	4.1 สมาชิกร่วมวิเคราะห์ ปัญหาสาเหตุ แนวทางการพัฒนาในการจัดทำแผนงาน/กิจกรรม/โครงการ (ร่วมคิด) 4.2 สมาชิกร่วมดำเนินกิจกรรมตาม แผนงาน/กิจกรรม/โครงการ (ร่วมปฏิบัติ) 4.3 สมาชิกมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในการการทำงานทุกขั้นตอน (ร่วมใจ) 4.4 สมาชิกมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ร่วมประเมิน) 4.5 สมาชิกมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ร่วมสะท้อนผล)

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

องค์ประกอบของรูปแบบ	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการและแนวคิด	4.87	0.54	มากที่สุด	4.97	0.44	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.95	0.48	มากที่สุด	4.95	0.38	มากที่สุด
3. องค์ประกอบและตัวชี้วัด	4.75	0.28	มากที่สุด	4.95	0.38	มากที่สุด
1) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	4.79	0.41	มากที่สุด	4.69	0.42	มากที่สุด
2) ด้านความเชื่อและค่านิยม	4.83	0.40	มากที่สุด	4.85	0.39	มากที่สุด
3) ด้านทีมเรียนรู้	4.68	0.44	มากที่สุด	4.64	0.43	มากที่สุด
4) ด้านการมีส่วนร่วม	4.61	0.48	มากที่สุด	4.60	0.49	มากที่สุด
4. วิธีการพัฒนา	4.87	0.39	มากที่สุด	4.95	0.38	มากที่สุด
5. การวัดและการประเมินผล	4.87	0.14	มากที่สุด	4.97	0.44	มากที่สุด
6. เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้	4.79	0.28	มากที่สุด	4.95	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.80	0.39	มากที่สุด	4.85	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.39) โดยองค์ประกอบด้านวิธีดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.95$, S.D.=0.48) และด้านองค์ประกอบและตัวชี้วัด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=4.88$, S.D.=0.34) ส่วนค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$, S.D.=0.41) โดยองค์ประกอบด้านหลักการและแนวคิด และด้านการวัดและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.97$, S.D.=0.44) ส่วนด้านวัตถุประสงค์ องค์ประกอบและตัวชี้วัด วิธีการพัฒนา และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.95$, S.D.=0.38)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ที่พบว่า สภาพปัจจุบัน ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.78) มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าสภาพที่พึงประสงค์ ($\bar{X}=4.95$, S.D.=0.34) และจากค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ที่พบว่า เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ด้านความเชื่อและค่านิยม ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านทีมเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเป็นฐานในการพัฒนาครูเป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มบุคคลที่อยู่บนพื้นฐานความหลากหลายที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายสอดคล้องกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนแบบการร่วมมือรวมพลัง ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์ วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน (วิจารณ์ พานิช, 138 : 2555; เรวณี ชัยเขวาร์ตน์, 2558 : 4; DuFour, 2007 : 4-8) ดังนั้น การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู สถานศึกษาควรให้ความสำคัญด้านค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นอันดับแรก เพราะการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้น เป็นการกำหนดแนวทางการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม กำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเป็นกรอบแนวทางที่มุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน ป้องกันการเรียนรู้แบบต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำไปคนละทิศละทาง จนสูญเสียความเป็นชุมชนของการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน ช่วยให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายที่เน้นกระบวนการเรียนรู้เป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรลักษณ์ ชูกำเนิด และคณะ (2557 : 123-134) จุลลี ศรีษะโคตร และวัลลภา อารีรัตน์ (2558 : 26-36) และเมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล (2560 : 214-228) ที่พบว่า การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน จะทำให้มีความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของงานที่ต้องรับผิดชอบอย่างตระหนักถึงคุณค่าของงานนั้นร่วมกัน ทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนอย่างมีทิศทางในการทำงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย คือการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

2. จากผลการพัฒนาและประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบและตัวชี้วัด ใน 4 ด้าน 18 ตัวชี้วัด 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและการประเมินผล และ 6) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.39) และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$, S.D.=0.41) ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบได้ถูกพัฒนาขึ้น โดยมีการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์และผลงาน (Best Practice) ในการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเชิงประจักษ์ และผ่านการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครู ทำให้ได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ และได้ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบตามหลักการและทฤษฎีที่ถูกต้อง (พัฒนา พรหมณี และคณะ, 2560 : 128-134) ทำให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน โดยยึดหลักการและแนวคิดพื้นฐานที่นำมาสร้างรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ผ่านกระบวนการพิจารณาคัดเลือกและปรับปรุงองค์ประกอบและตัวชี้วัด แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 9 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้และประสบการณ์ ที่ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ ที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู จากนั้นร่างรูปแบบได้ผ่านกระบวนการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบทั้ง 6 องค์ประกอบ ในด้านความครอบคลุม ความชัดเจนขององค์ประกอบของรูปแบบ และความตรง (Validity) ของรูปแบบ แล้วผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบและพัฒนาตัวชี้วัดจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข จนได้รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมุทร สมปอง (2558 : 142-143) ที่พบว่ารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่มีคุณภาพใช้ประโยชน์ได้จริง ต้องผ่านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของครูผู้นำไปใช้ มีหลักการและแนวคิดพื้นฐานตามแนวคิดการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของนักวิชาการ และจากผลการประเมินด้านความเชื่อและค่านิยม พบว่า ตัวชี้วัด การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูผู้ทรงคุณวุฒิและค่านิยมร่วมกันของโรงเรียน และความร่วมมือในการทำงานร่วมกันของครู มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เนื่องจาก ความเข้าใจและค่านิยมร่วมกันภายในกลุ่ม เป็นสิ่งที่สำคัญในลำดับแรก ที่จะช่วยให้การดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภาชีณี รักดีมี (2562 : 79) และลีลาวดี รอดแล้ว และคณะ (2564 : 31-46) ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูให้บรรลุผล สมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ต้องมีบรรทัดฐาน ค่านิยม และ

ความเชื่อร่วมกัน จึงต้องมีการสร้างความเข้าใจและค่านิยมร่วมกันระหว่างสมาชิกทั้งผู้บริหารและครู เพื่อให้เป้าหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพครูที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. การดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ด้านความเชื่อและค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วม มีความจำเป็นมากเป็นอันดับแรก ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางการเรียนรู้และเป้าหมายร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม ให้มีความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานร่วมกันขององค์การแบบกัลยาณมิตร

3. การนำรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคามไปใช้ สถานศึกษาควรพิจารณาให้ความสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ วางแผน ปรับปรุงและพัฒนา ด้านการมีส่วนร่วมตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด เพื่อให้คุณภาพการดำเนินการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาที่ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษากลยุทธ์การนำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จุลลี ศรีชะโคตร และ วัลลภา อารีรัตน์. (2558). บรรยายาทองคำการที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 38 (1), 26-36.
- ทิตนา แหมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- นิตติยา เหมงาโสภา. (2564). การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6 (3), 116-131.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พัฒนา พรหมณี, ศรีสุรางค์ เอี่ยมสะอาด และ ปณิธาน กระสังข์. (2560). แนวคิดการสร้างและพัฒนารูปแบบ เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการสาธารณสุขสำหรับนักสาธารณสุข. *วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*. 6 (2), 128-134.
- ภาชินี ภักดีมี. (2562). *แนวทางการพัฒนาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เมธาสีทิ ธัญรัตนศรีสกุล. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ : แนวทางปฏิบัติสำหรับครู. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 2 (2), 214-228.
- เรวณี ชัยเขาวรัตน์. (2558). *ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)*. 9 *วิถีสร้างครูสู่ศิษย์: เอกสารประมวลแนวคิด และแนวทางพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับคณะทำงานโครงการพัฒนาระบบกลไกและแนวทางการหนุนเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียน*. 1-10.
- ลีลาวดี รอดแล้ว, พิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์ และ วจี ปัญญาใส. (2564). แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6 (7), 31-46.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *การเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การจัดการความรู้กับการบริหารราชการแนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และ ขวลิต เกิดทิพย์. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. *วารสารหาดใหญ่วิชาการ*. 12 (2), 123-134.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาน อัสวภูมิ. (2550). *เส้นทางสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). อุบลราชธานี: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอุบลกิจ ออฟเซตการพิมพ์.
- สมุทร สมปอง. (2558). *การพัฒนา รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียน ประถมศึกษา : การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26. (2562). *รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุน และส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560). *รายงานการประเมินผลการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย 2553 : ปัญหาความเสมอภาค และคุณภาพของการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- DuFour, R. (2007). Professional learning communities : A bandwagon, an idea worth considering, or our best hope for high levels of learning?. *Middle School Journal (J1)*, 39 (1), 4-8.
- Hord, S. M. (1997). *Professional Learning Communities : Communities of Continuous Inquiry and Improvement*. Austin, TX: Southwest Educational Development Laboratory.
- Thompson, S. C., Gregg, L., & Niska, J. (2004). Professional learning communities, leadership, and student learning. *Research in Middle Level Education*. 28 (1), 1-15.